

12. Білінський В. Москва ординська : в 2 кн. – Кн. 2. / Володимир Білінський. – К. : Вид-во Олени Теліги, 2011. – 304 с.
13. Соловьев С. М. История России с древнейших времен : в 20 т.– Т. XVIII – СПб. : 1816. – 800 с.
14. Рудюк Д. Историчні записки з приводу анафема на українського гетьмана Івана Мазепи / Дмитрій Рудюк. – К. : Архангельський глас, 2009. – 365 с.

REFERENCES

1. Fridrich Engels. Hungary und panslavism // The Russian Menace to Evrope (ed. P. Bleckstoch and B. Holitz). – Glancoe : Free Press, 1952, - p. 52.
2. Marks, K. & Engeis, F. (1960). Tvory [Works]. (Vols 1–8). Kyiv : Derzhavne vydavnytstvo politychnoi litertury [in Ukrainian].
3. Trotskyi, N. (1990). Instruktisiia agitatoram-komunistam v Ukrainu [Directions to agitators-communists to Ukraine]. Kyiv – Kyiv, 2, 113-115 [in Ukrainian].
4. Leninskiy sbornik [Lenin Collection of Works]. Moscow : Sotsekgiz (Vol XVIII) [in Russian].
5. Berdiaev N. Istoriya i smysl russkogo kommunizma [History and Essence of Communism]. Moscow : Nauka [in Russian].
6. Reabilitovni istoriieu [Rehabilitated by History]. (Vols 1–27) Kyiv : DP “Redtsiia zhurnalu “Okhorona pratsi” [in Ukrainian].
7. Kulchitsyi, S. (2007). Pochemu on nas unichtozhal [Why was he extinguishing us?]. Kyiv : Ukrainaskaia Press-gruppa [in Ukrainian].
8. Holod-33. Narodna knyga-memorial [Folk book-memorial]. Kyiv : Radianskyi pysmennyk [in Ukrainian].
9. Volkogonov, D. (1989). Tiumf I tragedia : politychnyi portret Y. V. Stalina [Triumph and Tragedy : Political Portrait of J.V.Stalin]. (Vols 1–2). Kyiv : Vydavnytstvo politytsnoi literatury Вид-во політичної літератури України [in Ukrainian].
10. Lysty z Kharkova. Holod v Ukraini ta na Pivnichnomu Kavkazi v povidomniakh italiiskykh dyplomativ. 1932–1933 roky [The famine in Ukraine and in the North Caucasus in Italian diplomats messages. Years 1932-1933]. Kharkiv : Folio Фоліо[in Ukrainian].
11. Belinskiy, V. G. (1954). Sobranie sochinenii [Collected Works]. (Vols 1–30). Moscow : Izdatelstvo AN SSSR [in Russian].
12. Bilinskii, V. (2011). Moskva ordynska [Horde-era Moscow]. (Vols 1–2). Kyiv : Vydavnytstvo Oleny Teligy [in Ukrainian].
13. Soloviov, S. M. (1816). Istoriia Rossii s drevneishikh vremen [Russian History from Ancient Times]. (Volumes 1–20). Sanktpeterburg [in Russian].
14. Rudiuk, D. (2009). Istorychni zapysky z pryvodu anafemy na ukrainskogo getmana Ivana Mazepu [Historical Notes about Anathematizing of Ukrainian Hetman Ivan Mazepa]. Kyiv : Arhangelskyi glas Архангельський глас [in Ukrainian].

УДК 82 – 311.1 (73)

ВІЗІОНІСТИЧНІ ОБРІЇ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ІСТОРІЇ У ТВОРЧОСТІ В. КОЖЕЛЯНКА

Костецька Л.О., к. філол. н., доцент

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна

ljubovkostecka@rambler.ru

Стаття присвячена розгляду романів В. Кожелянка “Дефіляда в Москві” та “Конотоп” як прикладів художнього втілення альтернативної історії, спроби погляду на Українську історію в контексті візійного мотиву українського Відродження, що реалізується в альтернативних моделях

невикористаного шансу української державності. Інтертекстуальна основа та ігровий характер романів прочитуються як риси постмодерної естетики. Головна увага приділяється реалізації в романі стереотипних образів, що характеризують українські реалії.

Ключові слова: альтернативна історія, альтернативна модель, міф, міфологічне мислення, міфологема, гра, дискурс, стилізація.

ВИЗИОНИСТИЧЕСКИЕ ГОРИЗОНТЫ АЛЬТЕРНАТИВНОЙ ИСТОРИИ В ТВОРЧЕСТВЕ В. КОЖЕЛЯНКО

Костецкая Л.А.

Запорожский национальный университет, ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина

Статья посвящена рассмотрению романов В. Кожелянко “Дефиляда в Москве” и “Конотоп” как примеров художественного воплощения альтернативной истории, попытки взгляда на украинскую историю в контексте визионистического мотива украинского Возрождения, которая реализуется в альтернативных моделях неиспользованного шанса украинской государственности. Интертекстуальная основа и игровой характер романов прочитываются как черты постмодернистской эстетики. Основное внимание уделяется реализации в романе стереотипных образов, характеризующих украинские реалии.

Ключевые слова: альтернативная история, альтернативная модель, миф, мифологическое мышление, мифологема, игра, дискурс, стилизация.

THE VISION'S HORIZONS OF ALTERNATIVE HISTORY IN THE NOVELS BY V. KOZHELIAKO

Kostetska L.O.

Zaporizhzhya National University, Zhykovsky str., 66, Zaporizhzhya, Ukraine

The concept of alternative history has measurements of historical science and literature. Alternative history dates back to the theory of reversible time in classical physics, linear development, so has great future not only in the genre of science fiction, but in fact the genre of alternative history. This genre is represented in the work by O. Berdnyk, O. Irvanets, V. Kozheliianko in Ukrainian literature. The author examines and analyzes the novels by V. Kozheliianko “Parade at Moscow,” the first and most successful novel, and “Konotop”, which appears in the writer as an attempt of political revenge of Ukraine.

The paper outlines the theoretical basis concept of alternative history and literature. The author provides an analysis of the historical novels in the game, implemented in a game of mythologeme Ukrainian history and national being. Presented implementation image of the protagonist in the novels, including image modeling Ukrainian superhero in novel “Parade at Moscow.” V. Kozheliianko provides the game with Ukrainian and Soviet myths, rearranging them in new alternative models, shows their manipulation and communication technologies aimed at influencing people’s minds.

The author analyzes the features of the author’s style V. Kozheliianko. These works are important writer. They offer experience to overcome Ukraine status marionettes, turned into a real superpower.

Key words: alternative history, alternative model, myth, mythological thinking, myth, game, discourse, stylization.

Об’єктом дослідження статті є романи Василя Кожелянка “Дефіляда в Москві” (1998), “Конотоп” (1999), у яких альтернативна історія втілена у формі сучасних та історичних національних і радянських міфів та ідеологем, профанації мови історичної оповіді, стилізації різних ідеологічних дискурсів у відтворенні історичної події.

Художнє переосмислення історії є одним із найпотужніших напрямків в історії української літератури. Усе ХІХ ст., починаючи від творчості романтиків, українське письменство намагалось повернути історію своєму народові. Сама ж історична наука пройшла тривалий шлях становлення й пошуків методології висвітлення подій минулого й на сьогодні виробила принципово нові підходи до історії – такі, як соціальна історія. Одним із методів роботи з історичними матеріалами стала історична реконструкція, зокрема, альтернативне моделювання, засноване на ймовірності розвитку подій для врахування історичної перспективи. Серед українських авторів відомими стали альтернативні моделі історії Д. Шурхало “Українська “якбитологія”: Нариси альтернативної історії” (науково-популярний сценарій), авторами художніх сценаріїв були

О. Ірванець (“Рівне/Ровно”), В. Кожелянко (“Дефіляда в Москві”, “Конотоп”), О. Бердник (“Камертон Дажбога”).

В. Кожелянко кинув виклик історії, створив справжній шедевр пригодницького жанру, як зазначив Р. Чайка на чаті “ПК України” (24.12.2014), “може, колись хтось зніме фільм по його роману «Конотоп», а ще краще – «Дефіляда в Москві». Однозначні українські блокбастери”. Читабельність його творів викликала популярність у широкого кола читачів. Сам письменник в інтерв’ю газеті “День” (30 серпня 2001) пояснює форму своїх творів, адже романи мають анекдотичний характер, проте будь-який політичний анекдот відбиває певні соціально-політичні реалії цілком серйозно. Роблячи критичну оцінку його творів, К. Родик відзначає: “Він з сумом проглядає невідворотну повторюваність «топосу поразки» української «історії з бромом» і ностальгію за міфічним, «альтернативним» сценарієм. Причому ностальгію саме в «архетипній» формі останнього аргументу – сміху. А сюжетно організований сміх має точну жанрову назву: анекдот” [5, с. 6].

Опублікований 1998 р. в журналі “Сучасність” роман В. Кожелянка “Дефіляда в Москві” отримав премію цього видання за кращий твір року, яку було надано за його новизну в українському літературно-історичному контексті. Гра з історією в романі відбувається з поєднанням фантастичних подій, із залученням алюзій та інтертекстів, включених до загального культурного коду сучасного українця, із інтригуючим сюжетом і непересічним головним героєм. Роман “Конотоп” яскраво окреслює сучасне явище – журналістська діяльність у кризових ситуаціях, морально-етичні аспекти журналістського дискурсу. Основою зображення є історична подія, яка набуває різних трактувань у стилізованих журналістом текстах, що дозволяє отримати панораму різних суспільно-політичних думок про цю подію. Гра у відтворення історії також виконана за канонами постмодерної естетики. Усе це дало підстави літературознавцям кваліфікувати романи як постмодерні. Гра з історією, профанація мови історичної оповіді підкреслювались у відгуках про твори, проте системно досліджені вони ще не були.

Українська історична проза в 1960-ті рр. хрущовської відлиги розширила горизонти своїх зацікавлень і художньої інтерпретації історії. У центрі художнього твору людина з усією сукупністю складних і неоднозначних рис характеру, емоцій і переживань. Література 1990-х робить новий крок у художньому освоєнні історичного простору. Потреба відмови від історичних стереотипів і в історіографії, і в художніх інтерпретаціях робить жанровий різновид альтернативної історії надзвичайно потужним. Він стає цілком придатним для новітньої міфотворчості, позбавленої традиційної народницької орієнтації. Альтернативна історія існує сьогодні у двох різновидах: як художнє втілення історичного матеріалу та як історична модель. Вона також має власний понятійний апарат: сценарій альтісторичного розвитку, альтісторичний факт, історичне роздоріжжя, альтісторичний світ, авторське свавілля.

Однією з функцій альтернативних варіантів історії є засвоєння уроків минулого. В українській історичній науці таку модель здійснює Д. Шурхало “Українська “якбитологія”: Нариси альтернативної історії” (науково-популярний сценарій).

Альтернативність історії в художній літературі постає у зв’язку з поняттям свободи, це процес нового переживання подій після їхньої ретроспективної трансформації в пам’яті. Найбільш відомими альтернативними художніми версіями в українській і російській літературах є роман В. Аксьонова “Острів Крим”, роман О. Ірванця “Рівне/Ровно”, цикл творів Кіра Буличова “Ріка Хронос”, романи В. Кожелянка “Дефіляда в Москві”, “Конотоп”, твір О. Бердника “Камертон Дажбога”. Гра з полем ідеологічного виробництва стає предметом пародіювання В. Кожелянка в романі “Дефіляда в Москві”. Дискурс гри з історією постає інваріантом сучасної дійсності й окреслює новий тип свідомості іронізування над національними комплексами. Роман “Конотоп” пропонує ідеологічні

стилізації, які здійснює “сучасний” автор-герой роману. Гра в написання історичних документів виконується в контексті постмодерної естетики. Відтворювані письменником альтернативні сценарії певних історичних подій паралельні до т. зв. (термін А. Нора) “місць пам’яті”, яку здатні зберігати не лише люди, але й речі (предмети, будівлі, книги, мова, пісня, природа, земля тощо).

Будь-який найфантастичніший твір розкриває болючі проблеми сучасності. Це є аксіомою художньої творчості, тому у творі В. Кожелянка “Дефіляда в Москві” спостерігається значна кількість ознак сучасності: “витворена автором дійсність – гра уяви, де історичні реалії є матеріалом чи приводом для витворення моделі, що саму історію цілковито ігнорує чи повертає її навиворіт. Попри явні ознаки вестернізації й містифікації на грані ймовірного момент достовірності постійно присутній і не дає можливості відірватися від реальності, перейти межу між явним і уявним. Це відчуття ймовірності неймовірного посилює як гостроту сприймання, так і відчуття парадоксальності та абсурдності процесів доби, у якій нам судилося жити” [2]. Гра з реаліями сучасного життя, які вплітаються в розповідь про історичні події, є одним із елементів роману.

Інший авторський хід – гра з національними міфами. Міфотворчість один із найдавніших способів осягнення світу. Людина ніколи не вдовольняється науковими поясненнями суті речей і прагне простого – фактів реальності, явищ природи тощо.

Прикметами національного оздоровлення територій України є перейменування міст. Ця тема постійно з’являється час від часу в українському суспільстві від часів здобуття незалежності. Можемо констатувати, що й на сьогодні цей процес не завершений, і його перебіг має низку складних проблем і суперечливих поглядів на історичне минуле України. Письменник пропонує модель його вирішення. Таке повідомлення передається в новинах українського радіо: “Голова Центральної ради Андрій Мельник підписав постанову парламенту України про перейменування ряду міст України. Так, колишній Дніпропетровськ відтепер називається Січеслав, Ворошиловград – Луганськ, Жданов – Маріуполь, Сталіно – Донецьк, Краснодар – Чорноморськ, Кіровоград – Златопіль. Органам крайової влади приписується в двотижневий термін перейменувати всі назви населених пунктів, які були встановлені в період тимчасової окупації України більшовиками” [3, с. 20]. Приклад побудови національної держави письменник пропонує в системі політичних цінностей українських націоналістів.

Цікавим варіантом репрезентації національного міфу України постає сцена роздумів Гітлера про роль і місце українців на політичній мапі Європи в розділі “Політична мапа Евразії у листопаді 1941 р.: “Наївний Генріх! Він навіть не помітив, як прапор його майбутнього Райху – блакитне і золоте – вже присвоїла держава-союзник, яка розростається з кожним днем, і вже захопила простори від Дністра до Волги. Так і до Тибету дойдуть! Щось треба з цією Україною робити. Ні, Білорусь їм віддавати не можна. Ця Українська Держава вже за обсягом більша за Райх! В Гімmlера прапор вкрали, але ж кажуть, що це їх споконвічні барви, до свастики добираються, лише в інший бік вона у них крутиться – золота сварга на синьому тлі. Гм! Хто ж тоді арійці?” [3, с. 31]. Створено картину давньої української мрії – сильна, політично незалежна держава, що має високий статус серед найвпливовіших країн світу. В. Кожелянко іронізує з українського міфу, уводить роздуми про національні символи українців і версію їхнього взаємозв’язку з давніми аріями, расою, належність до якої доводив Райх з метою вивищення німецької нації серед інших, переваги її над іншими. Ідеться про символи – блакитно-золотий прапор, тризуб, які були збережені українцями і взяті за національні символи після здобуття незалежності 1991 р.

Цей розділ має не лише інтертекстуальні посилання на тексти українських фундаторів національної ідеї (наприклад, О. Бердника або Д. Наливайка) в питаннях творення

національного міфу чи стереотипи сприйняття різних народів Євразії, але й наслідування українських текстів, зокрема, це інтертекстуальне посилання на стиль повісті Г. Квітки-Основ'яненка “Конотопська відьма”: “...Сумний і невеселий сидів Адольф Алоїзович Гітлер у своєму кабінеті над політичною мапою Євразії, розстеленою на столі” [3, с. 31]. Український читач легко прочитує закодовану автором іронічну інтонацію. Г. Квітка-Основ'яненко глузує над недолугими, обмеженими керівниками, бо кожен їхній рух викликає сміх. В. Кожелянко цим епізодом робить проекцію і на сьогодення.

Пародіюється радянський ідеологічний міф про “Молоду гвардію”. Діяльність цієї молодіжної підпільної організації трактувалась як діяльність під проводом комуністичної партії. Молодогвардійці займались розповсюдженням листівок, проведенням диверсій, пограбували німецьку вантажівку. Сама назва є вигадкою письменника О. Фадєєва, він її запропонував у своєму романі, також було знято фільм. Про ці твори В. Люля говорить: “У колишньому Радянському Союзі «Молода гвардія» стала відомою завдяки роману Олександра Фадєєва «Молода гвардія», який вперше було опубліковано 1946 року. Газета «Правда» (друкований орган ЦК КПРС) розкритикувала роман за те, що у творі автор не приділив належної уваги ролі комуністичної партії. Тому вже в 1951 році виходить друга редакція роману, де молодогвардійців скеровують досвідчені старші комуністи. Як жартував сам автор, коли працював над другою редакцією роману: «Переробляю «молоду» гвардію на «стару»». Ще більшої популярності “Молодій гвардії” приніс фільм. Його було знято за першою редакцією роману, але згодом “правки” було внесено й до фільму. У Радянському Союзі роман був обов’язковим твором шкільної програми” [4]. Проте після здобуття Україною незалежності дії цієї молодіжної організації були переглянуті істориками. З’явилась нова версія відомої історії, завдяки учаснику цієї підпільної організації, який у творі був потрактований як зрадник Євген Стахович (за романом). Справжнє його ім’я Євген Стахів, що спростовував цей наклеп в американській пресі. Про цю версію пише Ю. Дулерайн на сайті “Радіо Свобода” (публікація від 7.12.2011): “Стахів був українським патріотом, відрядженим на Донбас націоналістичним рухом із метою організувати там підпілля. Можна як завгодно ставитись до ОУН, але саме ця організація направила на Донбас Євгена Стахіва із завданням створити й очолити національний рух опору. “Я прибув на Донбас у лютому 1942 року і перебував там до червня-липня 43-го року, – згадує Стахів. – Так що я упродовж півтора року організував підпілля на Донбасі, українське національне патріотичне підпілля, гаслом якого було “Смерть Гітлеру, смерть Сталіну”, підпілля націоналістичне, що боролось за українську самостійну, демократичну державу” [1]. Очевидно, саме тому й знадобилося Фадєєву спалювати Євгена Стахіва, зробивши його в романі зрадником Євгенієм Стаховичем.

Треба сказати, що незалежна вільна Україна визнала діяльність лідера “Молодої гвардії”, визначивши її як героїчну. Президент Леонід Кучма нагородив Євгена Стахіва орденом “За заслуги”, а Президент Віктор Ющенко – двома орденами Ярослава Мудрого” [1]. Як бачимо, ця публікація з’явилась 2011 р., а В. Кожелянко створює альтернативну модель цієї ситуації, і на її підтвердження знаходяться історичні факти. Нам не відомо, чи справді письменник знав про ці факти. Швидше за все, це була пародія на радянський міф про звиягу комсомольців у підпіллі. Автор змінює імена молодогвардійців, і у викладі доктора Оленя постає така картина подій: “Вічною славою вкрили себе герої-націоналісти з підпільної організації «Молода гвардія», створеної організацією ОУН у ще не звільненому від комуністів Краснодоні (тепер Червонодон). Очолювали молодогвардійців Є. Стахів, О. Ковшенко, І. Турчин, В. Третяк, С. Тюлень, У. Грім, Л. Швець та ін. Відважні юні націоналісти спалювали нагробований хліб, звільняли українських людей з ворожого полону, викривали брехливу пропаганду комуністів, писали й поширювали листівки. За героїзм і мужність уряд України багатьох молодогвардійців посмертно

удостоїв звання Героя України” [3, с. 43]. Ця альтернативна історична модель має право на існування як один із варіантів розвитку подій, що доводиться свідченнями очевидців. У романі “Конотоп” письменник зображує події російсько-української війни 1658–1659 рр., зокрема, один із епізодів, відомий в історії як Конотопська, або Соснівська битва.

Роман “Конотоп” пропонує декілька варіантів Конотопської битви, створюючи панораму оцінок однієї події різними сторонами, з цією метою він активно залучає пародійний дискурс, стилізацію, культурні коди та грається із стереотипами різних національних формацій і міфотворчістю різних політичних, суспільних шарів населення. На відміну від роману “Дефіляда в Москві”, автор не пропонує образ ідеального воїна, натомість дає можливість простежити життєвий квест сучасного українського журналіста, який врешті робить свій духовний вибір. Ця гра в серйозне через сміховий текст увиразнює постмодерну естетику роману.

У романі “Конотоп” письменник пропонує гру з містичними реаліями – подорож сучасного українського журналіста в минуле, в XVII ст. методом “кармопортації”. Конотопська битва визначається в українській історіографії як змарнований Україною шанс до державної консолідації, приклад виграної битви і програної війни. Бурлескна барокова традиція, характерна для зображуваного часу, у В. Кожелянка трансформується в постмодерну гру з серйозним, зміною акцентів, їхнім переформатуванням.

Матеріали журналіста Автовізія Самійленка стилізовані під редакційну політику тих видань, із якими він співпрацює. Письменник грається, використовуючи інтертекстуальні компоненти, так, перелік імен українських героїчних особистостей має інтертекстуальну основу та ігровий характер, бо більшість із них міфічні, а не реальні особистості, що досягли рівня символу і втратили зв’язок із своїми прототипами (Ілля Муромець, майор Вихор та ін.). Для кожної з газет герой-журналіст добирає потрібний стиль із залученням відповідних культурних прикмет, як-от: гру в “американський” дискурс у газеті “Шлях в Перемогу”. Зустріч із Чорною сотнею змінює світогляд журналіста, який робить свій вибір, залишаючись у XVIII ст. і виконуючи свою місію очищення України від зла.

Романи В. Кожелянка моделюють історичні події, пропонуючи і оптимістичні сценарії, і цілком реалістичні оцінки прорахунків і невикористаних шансів української державності. Дія цих романів позначена постмодерною естетикою, що виявляється у формі гри в історію, гри в журналістський текст, тотальної гри в серйозне. У контексті сучасних подій передбачення В. Кожелянка реалізують міф України про її славне майбутнє, і сучасні події мають стати її початком. Спробу такого початку В. Кожелянко обіграє в змодельованих ним сценаріях української історії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ільницький М. Альтернативна історія В. Кожелянка та антиутопія Ю. Щербака / Микола Ільницький [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litukraina.kiev.ua/scho-bulo-b-yakbi--scho-bude-yakscho>
2. Кожелянко В. Дефіляда. Романи / Василь Кожелянко. – Львів : Кальварія, 2007. – 384 с.
3. Люля В. Молода гвардія [Електронний ресурс] / Валентина Люля. – Режим доступу: <http://ukrzurnal.eu/ukr.archive.html/329/>
4. Родик К. Криптограмма анекдота / К. Родик // Зеркало недели. – 2008. – 24 октябрю. – С. 6.

REFERENCES

1. Ilnytsky, M. (2012). Alternativna istoriia V.Kozheliianka ta antiutopiia Yu. Scherbaka [Alternative History of V. Kozheliianka and antiutopia by Yu. Shcherbak]. Retrieved from <http://litukraina.kiev.ua/scho-bulo-b-yakbi-scho-bude-yakscho> [in Ukrainian].
2. Kozheliianko, V. (2007). Defiliada. Romany [Defiliada. Novels]. Lviv : Kalvariia [in Ukrainian].
3. Liulia, V. (2009). Moloda hvardiia [The young guard]. Retrieved from <http://ukrzurnal.eu/ukr.archive.html/329/> [in Ukrainian].
4. Rodik, K. (2008). Kriptogramma anekdota [The cryptogram of joke]. Zerkalo nedeli – The mirror of the week [in Ukrainian].

УДК 821.162.1 – 312.6+929 РАВИЧ

АЛЬТЕРНАТИВНА РЕАЛЬНІСТЬ У КВАЗИДОКУМЕНТАЛЬНОМУ РОМАНІ СЛАВОМИРА РАВИЧА «ДОВГИЙ ШЛЯХ»

Кучеренко Л.Е., аспірант

*ДЗ “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”,
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, Україна*

Kucherenko_LE@i.ua

Роман Славомира Равича “Довгий шлях” – квазіавтобіографічний роман з елементами альтернативної реальності, що тяжіє до документалістики. Виявлені розбіжності між реальними історичними подіями й описаними у творі “Довгий шлях”. Дослідження рецепції роману читачами Європи і Росії показало, що тільки англійська аудиторія вважає твір суто документальним.

Ключові слова: альтернативна реальність, квазіавтобіографія, документальна література, квазі-документальна література.

АЛЬТЕРНАТИВНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ В КВАЗИДОКУМЕНТАЛЬНОМ РОМАНЕ СЛАВОМИРА РАВИЧА «ДОЛГИЙ ПУТЬ»

Кучеренко Л.Е.

*ГУ “Луганский национальный университет имени Тараса Шевченко”,
ул. Оборонная, 2, г. Луганск, Украина*

Роман Славомира Равича “Долгий путь” – квазіавтобіографічний роман с елементами альтернативной реальности, который тяготеет к документалистике. Обнаружены расхождения между реальными историческими событиями и описанными в произведении “Долгий путь”. Исследование рецепции романа читателями Европы и России показало, что только англоязычная аудитория считает произведение подлинно документальным.

Ключевые слова: альтернативная реальность, квазіавтобіографія, документальная литература, квазі-документальная литература.

ALTERNATIVE REALITY IN QUASIDOCUMENTARY NOVEL BY SLAVOMIR RAVICH «THE LONG WALK»

Kucherenko L.E.

Luhansk Taras Shevchenko National Univesity, Oboronna str., 2, Luhansk, Ukraine

Alternative reality is the element of quasidocumentary literature. Modern authors use it to attract the attention of the reader. The end of the XXth century is the age of fast progress. As a result of it new ideas, problems and even genres appear in modern literature. It is a period of popularity of documentary literature and quasi-documentary in which the author tends to be objective and to show the facts are real. Quasi-documentary literature is a kind of literature which tends ti be documentary but contains the elements of fiction. Slavomir Ravich’s book “The Long Walk” contains uncertain facts and disagreements which can be easily defined. The alternative reality is the author’s story about the long-lasting travelling at 6500 kilometers by foot of political prisoners from the Siberian labour camp. The facts from the archive show that the labour camp described in the novel was fictional. The novel is oriented towards the European and American readers which are not enough